

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 15

מעט ביאור ע"פ אני דפ' ציצית

Brève explication du « Je » dans la
section des tsitsit (Nombres 15:41)

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shelach/15/

1 מעט ביאור ע"פ אני דפ' ציצית

Brève explication sur «Je» (Ani) dans le passage des tsitsit

2 הנה בענין ב"פ [בי פעמים] אני. עמ"ש בביאור ע"פ ויקרא. וי"ל [ויש לומר] דהראשון במל' דאצילות שנעשית עתיק לבריאה והוא בחי' שרש הג"ע [הגן עדן] העליון וג"ע [וגן עדן] התחתון.

À présent, concernant la question du «Je» énoncé deux fois, voyez ce qui est écrit dans l'explication du verset «Et Il appela» (Vayikra). On peut dire que le premier se trouve dans Mal'hout du Monde d'Atsilout, qui devient Atik pour Béria; il est le niveau de la racine du Gan Eden supérieur et du Gan Eden inférieur.

והב' בכתר שהוא בחי' אין שממנו תמצא החכמה וגם במל' דאצילות היינו מה שמקבלת מבחינת ונהר יוצא מעדן

Et le second se trouve dans Kéter, qui est le niveau d'Ayin (néant), d'où provient 'Hokhma; il se trouve également dans Mal'hout d'Atsilout, c'est-à-dire dans ce qu'elle reçoit du niveau de «Un fleuve sort d'Eden»,

שהוא חו"ב [חכמה ובינה] כו' וכמ"ש בביאור ע"פ אז ישיר ישראל כו' עלי באר בענין מעין גנים כו' ע"ש.

qui est 'Hokhma et Bina, etc., comme il est écrit dans l'explication du verset «Alors Israël chanta», etc., «Jaillis, ô puits», à propos de «une source de jardins», etc.; voyez là-bas.

(ועי"ל [ועוד יש לומר] כי ב"פ [בי פעמים] אני שניהם בכתר אלא שהוא ע"ד מ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א ספ"ג [סוף פרק ג'] בפ"י אני ראשון ואני אחרון וז"ל [וזה לשונו] כי הכתר הוא ראשון והוא אחרון והוא אין והוא אני

(On peut aussi dire que les deux occurrences de «Je» se trouvent toutes deux dans Kéter, mais selon l'explication de ce qui est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar 41, à la fin du chapitre 3, sur le sens de «Je suis le premier et Je suis le dernier». Voici ses termes: «Car Kéter est premier et il est dernier, il est Ayin (néant) et il est Ani (Je);

כי בבחי' מל' של המאציל אשר בו הוא אחרון ונק' אני שהוא המל' ובבחי' שרש הנאצלים אשר בו שהוא בחי' כתר הוא הראשון נק' אין אותיות אני עכ"ל [עד כאן לשונו].

car, dans l'aspect de Mal'hout de l'Émanateur qui s'y trouve, il est dernier et est appelé Ani, c'est-à-dire Mal'hout; et dans l'aspect de la racine des émanés qui s'y trouve, qui est le niveau de Kéter, il est premier et est appelé Ayin, les lettres de Ani.» Fin de citation.

ולפי' [ולפי זה] י"ל [יש לומר] גם כאן דפי' אני הוי' אלקיכם. דפעם הראשון. היינו בחי' אין דהיינו שרש הנאצלים ומבחינה זו הוא שרש ההתגלות שבג"ע [שבגן עדן] ע"י בחי' ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא.

Selon cela, on peut dire ici aussi que le sens de «Je suis Havaya votre D.ieu», la première fois, est le niveau d'Ayin, c'est-à-dire la racine des émanés; et c'est de ce niveau que procède la racine de la révélation qui se trouve dans le Gan Eden, par le niveau de «et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure».

אמנם מה שכפל עוד פעם ב' אני הוי' אלקיכם זהו התגלות בחי' מלי' דא"ס שנק' אני והוא ההתגלות שיהי' [שיהיה] בתח"מ [בתחיית המתים] וענין שגילוי זה הוא ע"י

Cependant, la répétition, une seconde fois, de «Je suis Havaya votre D.ieu» correspond à la révélation du niveau de Mal'hout de l'Infini (Ein Sof), qui est appelée Ani; c'est la révélation qui aura lieu à la Résurrection des morts. Quant au fait que cette révélation se réalise par

לבושיה כתלג חיור י"ל [יש לומר] עפמ"ש [על פי מה שכתוב] במבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] פ"ב [פרק ב'] ובלק"ת [ובלקוטי תורה (להאריז"ל)] בהשמטות דדניאל בפ"י לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג פי' האריך הוא לבושיה דעתיק יומין. ושער רישיה של לבושיה הנזכר שהוא א"א הוא כעמר נקא עכ"ל [עד כאן לשונו].

«Son vêtement était blanc comme la neige»: on peut l'expliquer d'après ce qui est écrit dans Mevo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, chapitre 2, et dans le Likkutei Torah du Ari zal, dans les Hashmatos (passages omis) sur Daniel, à propos du sens de «Son vêtement comme la neige»: «Cela signifie qu'Arich [Anpin] est le vêtement d'Atik Yomin; et les cheveux de la tête du vêtement mentionné, qui est Arich Anpin, sont comme de la laine pure.» Fin de citation.

וא"כ לפי' [לפי זה] התורה שנק' שער רישיה היינו שער רישיה דא"א. והמצות שנק' לבושיה היינו א"א עצמו שע"י לבוש זה יומשך ויתגלה בחי' ע"י שהוא מלי' דא"ס ממש וכנודע דשרש המצות בגלגלתא דא"א כו'.

Si donc, conformément à cela, la Torah, qui est appelée «les cheveux de Sa tête», désigne les cheveux de la tête d'Arikh Anpin, et les mitsvot, qui sont appelées «Son vêtement», désignent Arikh Anpin lui-même, car c'est par ce vêtement que le niveau d'Atik Yomin, qui est la Mal'hout de l'Infini lui-même, sera attiré vers le bas et révélé, comme on le sait, la racine des mitsvot se trouvant dans la Goulgulta (le crâne) d'Arikh Anpin, etc.)

והנה במ"א נתבאר בענין כדכד כדין וכדין שלע"ל [שלעתיד לבוא] יהי [יהיה] ג"כ ב' בחי' אופני הגילוי מלמעלה למטה ומלמטה למעלה.

Or, ailleurs, il a été expliqué, à propos de kadkod, «comme ceci et comme cela» (kedin oukedin), qu'à l'Ère future, il y aura également deux niveaux, [deux] modes de révélation : d'en haut vers le bas et d'en bas vers le haut.

וזהו ענין שהם וישפה שהם בחי' יוסף ובנימין ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] דלכך י"א שיחיד המתפלל לעצמו חוזר תיבות אני ה' אלקיכם להשלים מנין רמ"ח תיבות דק"ש [דקריאת שמע]. נמצא כופל אני ה' שני פעמים.

Tel est le sens du choham et du yashpeh, qui correspondent aux niveaux de Yossef et de Binyamin. Selon cela, on peut dire que c'est pourquoi certains enseignent qu'un particulier qui prie seul répète les mots «Je suis Havaya, votre D.ieu» afin de compléter le compte des 248 mots du Chema. Il s'ensuit qu'il double le second «Je suis», [en le disant] deux fois.

3 ומבואר למעלה דבחי' אני ה' זהו ענין נאמן לשלם שכר לע"ל [לעתיד לבוא] בתח"מ [בתחיית המתים] והכפל היינו שגם לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה בגילוי זה ג"כ ב' בחי' כנ"ל מלמעלה למטה ומלמטה למעלה והיינו ג"כ מבחי' התורה ומבחי' המצות.

Et il est expliqué plus haut que le niveau du second «Je» correspond à «fidèle pour verser la récompense» dans le monde à venir, lors de la résurrection des morts. Le dédoublement signifie que, dans le monde à venir également, cette révélation comportera elle aussi deux niveaux, comme indiqué plus haut : de haut en bas et de bas en haut. Cela provient également du niveau de la Torah et du niveau des mitsvot.

ועיין מ"ש בד"ה המגביהי לשבת שהמצות הן מלמטה למעלה וכמ"ש וצדקה תרומם והתורה היא מלמעלה למטה כו' וכמ"ש ג"כ בד"ה נר חנוכה כו' כדי שתהא מזוזה מימין כו'.

Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Celui qui siège dans les hauteurs» : les mitsvot vont de bas en haut, comme il est écrit : «La charité élève», tandis que la Torah va de haut en bas, etc. Voyez également ce qui est écrit dans le discours qui commence par «La lampe de Hanoucca», etc. : «afin que la mezouza soit à droite», etc.

ועיין עוד מענין ב"פ [בי פעמים] אני שנאמר במצות ציצית בגמרא (פ"ד דמנחות דף מ"ד ע"א) דשם פ"י א' על שכר ואחד על עונש וכ"ה בזח"ג [בזהר חלק ג] פ' אחרי דע"ה סע"ב [סוף עמוד ב].

Voyez encore, au sujet du «Je» répété deux fois dans la mitsva des tsitsit, ce qui est rapporté dans la Guemara (chapitre 4 de Menachos, folio 44, côté a) : l'un est expliqué comme se rapportant à la récompense et l'autre au châtimement. Il en est de même dans le Zohar, partie III, Parachat A'harei, folio 78, à la fin du côté b.

והם ג"כ ב' בחי' חו"ג [חסד וגבורה] ומה שנאמר זה בציצית דוקא היינו לפי שע"ז מרמזים ב' בחי' תכלת ולבן שבציצית עמ"ש מזה בד"ה ויקח קרח.

Ce sont également deux niveaux : 'Hessed (bonté) et Guevoura (retenue). Si cela est dit précisément au sujet des tsitsit, c'est parce que les deux niveaux du bleu azur et du blanc présents dans les tsitsit y font allusion. Voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Et Kora'h prit».

עוד יש להעיר ממ"ש ברבות מקץ [ר"פ צ'] ובפ' קדושים [ס"פ כ"ד] מן אני של בשר ודם אתה למד אני של הקב"ה כו'

On peut encore faire remarquer ce qui est dit dans le Midrach Rabba, Mikets [au début de la section 90], et dans la Parachat Kedochim [à la fin de la section 24] : «C'est du "Je" d'un être de chair et de sang que tu apprends le "Je" du Saint béni soit-Il», etc. :

ע"י שאמר פרעה ליוסף אני פרעה זכה לכל הכבוד הזה לכשיבוא אני של הקב"ה כו' אני ראשון ואני אחרון עאכ"כ [על אחת כמה וכמה].

«Parce que Pharaon dit à Yossef : "Je suis Pharaon", celui-ci mérita tous ces honneurs ; lorsque viendra le "Je" du Saint béni soit-Il», etc., «Je suis le premier et Je suis le dernier», à plus forte raison.

4 והענין כי פ"י אני הו"י היינו שבח"י אני הוא מהותו ועצמותו ית' והו"י"ה הוא מה שמהוה ע"י צמצום יו"ד חכמה כו'

L'explication est la suivante : le sens de «Je suis Havaya» est que le niveau d'Ani est Son Être et Son Essence, béni soit-Il, tandis que Havaya désigne ce qui fait advenir (mehaveh) au moyen du tsimtsoum (contraction) du yod, 'Hokhma, etc.

והנה והחכמה מאין תמצא בחי' אין הוא אותיות אני והוא סתימו דכל סתימין כו' כנ"ל ונקרא אצלינו אין לרוב העלמו שאינו בגדר תפיסא והשגה ועיין מ"ש בד"ה שחורה אני ונאווה אש שחורה כפי' ישת חשך סתרו.

Or, « et la sagesse se trouve à partir d'Ayin (néant) » : le niveau d'Ayin est formé des lettres d'Ani, et il est « le plus caché de tous les cachés », etc., comme mentionné plus haut. Il est appelé Ayin par rapport à nous en raison de l'ampleur de sa dissimulation, car il n'est pas susceptible d'être saisi ni compris. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Je suis noire et belle », au sujet du « feu noir » et du sens de « Il fit des ténèbres Sa retraite secrète ».

5 ומ"ש במ"א בענין כי אל דעות שמלמטה למעלה נקרא למטה היש ולמעלה אין לפי שאינו מושג

Et ce qui est écrit ailleurs au sujet de « Car D.ieu est un D.ieu de connaissances » [est] que, de bas en haut, ce qui est en bas est appelé yéch (« quelque chose ») et ce qui est en haut, Aïn (« rien »), parce qu'Il n'est pas appréhendé ;

אבל מלמעלה למטה הוא בהפך שלמעלה היש ולמטה אין משום דכולא קמיה כלא חשיב ולע"ל [ולע"ד לבוא] שיהיה גילוי אלקות

mais, de haut en bas, c'est l'inverse : ce qui est en haut est le yéch et ce qui est en bas, Aïn, car « tout, devant Lui, est considéré comme rien ». Et, dans le Monde futur, lorsqu'il y aura une révélation de la divinité,

הנה מבחי' אין והעלם יהיה בחי' אני אשר אני מורה על גילוי והיינו שיהיה גילוי בחי' אני דהיינו מה שלמעלה היש כו' ועמ"ש מזה סד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה.

alors, du niveau de Aïn et du voilement, apparaîtra le niveau de Ani, car Ani indique la révélation ; autrement dit, le niveau de Ani sera révélé, à savoir que ce qui est en haut est le yéch, etc. Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par « Lorsque les enfants d'Israël ont fait précéder “nous ferons” ».

6 וכמ"ש ראו עתה כי אני הוא בפ' האזינו. ופי' בזח"ב [בוהר חלק ב'] משפטים ק"ח ב'. עתה ראו מה דלא תוכלו למיחמי מקודם לכן.

Comme il est écrit dans la paracha Haazinou : « Voyez maintenant que c'est Moi, Moi qui suis Lui. » Le Zohar l'explique ainsi (II, Michpatim, 108b) : « Voyez maintenant ce que vous ne pouviez voir auparavant. »

ועמ"ש מזה בד"ה במדבר סיני באוהל מועד. וכן מבואר בגמרא (פ"ו דפסחים דס"ח סע"א [סוף עמוד א]) דקאי אלע"ל [על לעתיד לבוא]

Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Dans le désert du Sinai, dans la Tente d'assignation ». Cela est également expliqué dans la Guemara (chapitre 6 de Pessa'-him, folio 68, à la fin du recto) : le verset se rapporte au Monde futur,

דהיינו בעת תחיית המתים שע"ז נאמר אני אמית ואחיה וכ"ה בסנהדרין (דצ"א ע"ב) וזהו לכשיבוא אני של הקב"ה

c'est-à-dire au temps de la résurrection des morts, à laquelle se rapporte le verset : « Je fais mourir et Je fais vivre » ; il en est de même dans Sanhédrin (folio 91b). Tel est le sens de « lorsque le "Moi" du Saint béni soit-Il viendra ».

כי אני הוא אותיות אין דהיינו מה שעכשיו בחי העלם בתכלית ונקי מלמטה למעלה בשם אין יומשך לע"ל [לעתיד לבוא] בבחי גילוי להיות הגילוי למטה ג"כ

Car les lettres de Ani (« Moi ») forment aussi le mot Ayin (« néant »). Ce qui est à présent dans un état de dissimulation absolue et que, d'en bas vers le haut, on nomme Ayin, sera attiré vers le bas dans le Monde futur, sous forme de révélation, de sorte que la révélation se manifesterait également en bas,

כמו שהוא למעלה להיות ראו עתה כי אני הוא כו' וכמ"ש ואמר ביום ההוא comme cela est en haut, de sorte que l'on verra : « Voyez maintenant que c'est Moi, Moi qui suis Lui », etc. Comme il est écrit : « Et il sera dit en ce jour-là :

הנה אלקינו זה כו' והוא ע"ד לע"ל [לעתיד לבוא] הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה כו' שלא יהיה נרתק והעלם לבחי שמש הוי'.

“Voici notre D.ieu”, etc. Cela s'apparente à l'enseignement selon lequel, dans le Monde futur, le Saint béni soit-Il fera sortir le soleil de son étui, etc. : il n'y aura plus d'étui ni de dissimulation pour le niveau du « soleil, Havaya ».

גם כמ"ש במ"א בהא דכתיב הלא את השמים ואת הארץ אני מלא. דמשמע אני ממש מהותו ועצמותו ית' וכתיב מלא כל הארץ כבודו.

Il en est également ainsi de ce qui est écrit ailleurs à propos du verset : « Est-ce que Je ne remplis pas les cieux et la terre ? » Cela implique Ani même, Son Être et Son Essence, qu'Il soit béni. Or il est écrit : « Toute la terre est remplie de Sa gloire. »

7 וכבודו היינו זיו יקריה. והפ' דמה שמלובש בבחי' גילוי בהעולמות הוא רק זיו יקריה. ובחי' אני מלא הוא בבחי' העלם וסוכ"ע דסובב אין פ' מקיף מלמעלה כמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] פמ"ח.

Et «Sa gloire» signifie «l'éclat de Sa gloire» (ziv yekarei). L'explication est la suivante : ce qui est revêtu dans les mondes sous une forme révélée n'est que l'éclat de Sa gloire ; quant au niveau de «Je remplis», il est présent sous une forme cachée et constitue la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) ; car «entoure» ne signifie pas qu'elle enveloppe les mondes d'en haut, comme il est écrit dans le Sefer Shel Beinonim (Tanya), chapitre 48.

ולע"ל [ולעתיד לבוא] שיהיה בחינת סוכ"ע מאיר בבחי' גילוי ממש באור פנימי מה שעכשיו אני מלא בבחי' העלם ע"ז אמר לכשיבוא אני של הקב"ה.

Et, dans les Temps futurs, lorsque le niveau de sovev kol almin brillera sous la forme d'une révélation véritable, comme lumière intérieure — ce qui est à présent «Je remplis» sous une forme cachée —, c'est à cela que fait allusion la parole : «Quand viendra le “Je” du Saint béni soit-Il.»

8 ועד"ז נתבאר בת"א [בתורה אור] פ' בראשית בביאור ע"פ כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה.

Et dans le même sens, cela a été expliqué dans Torah Ohr, parachat Berechit, dans l'explication du verset : «Car, comme les nouveaux cieux et la nouvelle terre que Je fais...»

אני דייקא עושה היינו המאציל העליון ב"ה שממנו נמשך התגלות נשמות חדשות כו' ע"ש וזהו ענין כ"פ [ב' פעמים] אני ע"ד אני ראשון ואני אחרון היינו שיהיה הגילוי למטה ממש כמו למעלה (כמ"ש בד"ה נאוו לחייך בתורים).

«Moi» précisément «fais» : c'est-à-dire le suprême Émanateur, béni soit-Il, de Qui découle la révélation de nouvelles âmes, etc. Voir là-bas. Et c'est là le sens de «Moi» dit deux fois, dans l'esprit de «Je suis le premier et Je suis le dernier» : la révélation sera en bas véritablement comme elle est en haut (comme il est écrit dans le maamar commençant par «Tes joues sont belles avec des rangées»).

ועמ"ש בד"ה ראשי המטות כפ"י אני ראשון ואני אחרון וזהו מן אני של בשר ודם אתה למד אני של הקב"ה כי

Et voyez ce qui est écrit dans le maamar commençant par «Les chefs des tribus», au sujet du sens de «Je suis le premier et Je suis le dernier». Et c'est là le sens de : «De “Moi” d'un être de chair et de sang, tu apprends le “Moi” du Saint béni soit-Il.» Car

הנה אני פרעה מורה על רוממות והתנשאות שכל העם שפלים ובטלים לפניו והם עבדים אליו והוא המרומם מהם וזהו ענין אני פרעה בחי' רוממות

voici que «Je suis Pharaon» exprime l'élévation et la prééminence: tout le peuple est humble et annulé devant lui, ils sont ses serviteurs, et lui est élevé au-dessus d'eux. Tel est le sens de «Je suis Pharaon»: le niveau de l'élévation.

ולכן מזה נמשך אשר ומבלעדיך לא ירים כו' ועיין מזה בבחי' ס"פ בהר א"כ מזה אתה למד אני של הקב"ה

C'est pourquoi il en résulta: «et sans toi, nul ne lèvera...», etc. Voir à ce sujet Rabbeinou Ba'hya, à la fin de la parachat Behar. Ainsi, de là tu apprends le «Moi» du Saint béni soit-Il,

שהרי במדת מלכותו ית' העולמות מתהווים ממש. שע"י מחשבת אנה אמלך מזה לבד העולמות נתהוו. car, par l'attribut de Sa Mal'hout (souveraineté), béni soit-Il, les mondes viennent réellement à l'existence; c'est par la pensée «Je régnerai» (ana emlokh), et par elle seule, que les mondes sont venus à l'existence.

9 וזהו אני הוי' שבבחי' זו נמשך שרש התהוות כל הנבראים. א"כ עאכ"ו [על אחת כמה וכמה] שלמעלה היש וכולא קמיה כלא ממש חשיבא

Et c'est là le sens de «Je suis Havaya»: de ce niveau est tirée la racine de l'apparition de tous les êtres créés. Dès lors, à plus forte raison, en haut, Lui est le yesh, tandis que «tout, devant Lui, est considéré comme véritablement néant».

וזהו ענין הלא את השמים ואת הארץ אני מלא. רק שהוא בבחי' העלם ולע"ל [ולעתיד לבוא] שיהיה גילוי בחי' זו זהו לכשיבוא אני של הקב"ה.

Tel est le sens de: «Ne remplis-Je pas les cieus et la terre?» Seulement, cela demeure dans un état de dissimulation. Dans les Temps futurs, lorsque ce niveau se révélera, ce sera «quand viendra le "Je" du Saint béni soit-Il».

(ועמ"ש בפ"י הפסוק אני כברוש רענן בד"ה לכאר ענין יוהכ"פ [יום הכפורים] ובד"ה שבת שכתון ובד"ה כי ביום הזה יכפר)

(Voyez aussi ce qui est écrit sur le sens du verset «Je suis comme un cyprès verdoyant», dans le discours commençant par «Pour expliquer le sens de Yom Kippour», dans celui qui commence par «Un Chabbat de repos complet», et dans celui qui commence par «Car en ce jour, il fera expiation».)

והנה כתיב כי גאה גאה. ב"פ [ב' פעמים] גאה היינו בחי' סוכ"ע ומה שלמעלה מעלה מבחי' סוכ"ע.

Or, il est écrit: «Car Il est exalté, exalté» (ga'oh ga'ah). Le terme «exalté», répété deux fois, désigne la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et ce qui est infiniment au-dessus du niveau de sovev kol almin.

וזהו ענין ב"פ [ב' פעמים] אני. וכ"ז [וכל זה] נמשך ע"י מעשה המצות שהם תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן הם תר"ך עמודי אור שהם ב' פעמים יש כו'.

Tel est le sens du «Je» répété deux fois. Tout cela est attiré par l'accomplissement des mitsvot, à savoir les 613 mitsvot de la Torah et les sept mitsvot des Sages: elles sont les 620 piliers de lumière, qui correspondent à deux fois yesh, etc. ;

שעי"ז נמשך מבחי' גאה גאה אדון הנפלאות כו'. עוי"ל [עוד יש לומר] פי' לכשיבוא אני של הקב"ה ע"ד מ"ש ברבות ס"פ בא אבל לע"ל [לעתיד לבוא] אני לבדי כו' ע"ש:

car c'est ainsi qu'est attiré le niveau de ga'oh ga'ah, le «Maître des merveilles», etc. On peut aussi expliquer le sens de «quand viendra le "Je" du Saint béni soit-Il» à la lumière de ce qui est dit dans Midrash Rabbah, à la fin de la paracha Bo: «Mais dans les Temps futurs, Moi seul», etc. Voyez là-bas.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/shelach/15/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak